

มนู อักษรจันทร์ 2548: ความสามารถในการเดินทางบนระบบรถโดยสารประจำทาง
เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วิศวกรรม-
โยธา) สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาวิศวกรรมโยธา ประชานกรรมการที่ปรึกษา:
ศาสตราจารย์โรจน์ รุโจปการ, Dr.Ing. 266 หน้า

ISBN 974-9827-92-9

T167639

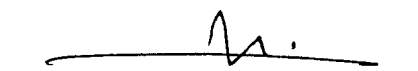
ปัญหาจราจรเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากการที่ระบบขนส่ง-
สาธารณะไม่สามารถตอบสนองความต้องการเดินทางได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษา
ได้ตรวจสอบพัฒนาการการให้บริการของระบบขนส่งสาธารณะด้วยรถโดยสารประจำทางตั้งแต่ช่วง
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 (2520-2524) ต่อเนื่องถึงแผนฯ 8 (2540-
2544) โดยวิเคราะห์ผ่านดัชนีความสามารถในการเดินทางทั้งในด้านโครงข่ายรถโดยสารประจำทาง
ด้านโอกาสการเดินทางเข้าสู่แหล่งงาน/กิจกรรม และด้านการให้บริการของรถโดยสารประจำทาง

ผลการศึกษาในแง่โครงข่ายรถโดยสารประจำทาง พบว่าความสามารถในการเดินทางลดลง
อย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ช่วงแผน ฯ 4-6 (2520-2534) และกลับมีพัฒนาการที่ดีขึ้นในช่วงแผน ฯ
7-8 (2535-2544) เหตุผลสำคัญเนื่องจากการจราจรที่ติดขัดมากขึ้นและเริ่มคลี่คลายลงในช่วง
ของแต่ละแผนฯ ที่กล่าวมาตามลำดับ การวัดในแง่โอกาสการเดินทางเข้าสู่พื้นที่ความเจริญและ
แหล่งงาน มีพัฒนาการดีขึ้นเป็นลำดับนับจากแผน ฯ 4-8 (2520-2544) อย่างไรก็ดีพัฒนาการ
เชิงบวกมีส่วนสำคัญมาจากการขยายตัวของประชากรและการเพิ่มขึ้นของการจ้างงาน และเมื่อ
ตรวจสอบการพัฒนาการการให้บริการ อันได้แก่ ความถี่ในการเดินรถ และพื้นที่หรือสายทาง
ให้บริการพบว่ามีการพัฒนาการเชิงบวกแต่เป็นพัฒนาการที่ค่อนข้างต่ำในช่วงแผน ฯ 4-5 (2520-
2529) และเริ่มมีพัฒนาการที่สูงขึ้นในช่วงแผน ฯ 5-6 (2525-2534) แต่หลังจากนั้นเริ่มกลับมา
มีพัฒนาการที่ต่ำลงอีกครั้งในช่วงแผน ฯ 7-8 (2539-2544) ที่เป็นเช่นนี้มีส่วนสำคัญมาจาก
สถานะการให้บริการโดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นของเส้นทางและความถี่ในการให้บริการที่ไม่สม่ำเสมอ

ผลการศึกษาข้างต้นได้พัฒนาขึ้นเป็นฐานข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิทำให้สามารถ
นำไปประยุกต์ตรวจสอบมาตรการที่สำคัญได้แก่ การปรับเปลี่ยนสายทาง และการขยายเส้นทาง
รถโดยสารประจำทางเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาจราจรต่อไป

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

28, 25.2, 48

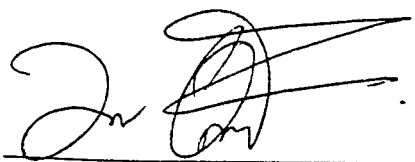
Manoon Aksornchant 2005: Bus Accessibility in Greater Bangkok Area.
Master of Engineering (Civil Engineering), Major Field: Civil Engineering,
Department of Civil Engineering. Thesis Advisor: Professor Wiroj Rujopakarn,
Dr.Eng. 266 pages.
ISBN 974-9827-92-9

T167639

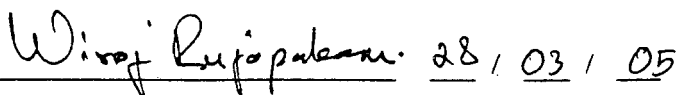
In Greater Bangkok Area, the inefficiency of public transport, among other causes, is responsible for the severe traffic congestion. This study presents the serviceability of the bus system during the 4th - 8th National Economic and Social Development plans (1977-2001), through the Accessibility Index concept in aspects of bus network, its relation to job/activity distribution as well as the operations.

In the aspect of Bus Network, it is found that the Accessibility Index continually declined during the action of the 4th to 6th plans (1977-1991), however, it increased during the next 7th to 8th plans (1992-2001) as a result of the better traffic condition. The other index, related to job/activity distribution, kept on rising in the studied period 4th to 8th plans (1977-2001) owing to the growth of employment and population. For bus operation aspect such as bus frequency, routing and serviceable area, the index gradually increased during the 4th to 5th plans (1977-1986) but it rised with higher rate in the 5th to 7th plans (1982-1996). It gradually increased again during the 7th to 8th plans (1992-2001), the major reason was the non-steady route adjusting and service frequency.

Finally, all the data collected and results from this study is to be integrated in a form of GIS database (Geographic Information System). This database serves as a monitoring tool for the upcoming traffic measures such as re-routing and bus-route extension.

Student's signature

Thesis Advisor's signature